

VIZUÁLIS MŰVÉSZET

• INTERAKTÍV OKTATÁSI ANYAG •

VIZUÁLIS KULTÚRA / MŰELEMZÉS-MŰVÉSZETTÖRTÉNET

Sándor Zsuzsa, 2022

1. MŰALKOTÁSOK JEGYZÉKE • 85+10

ÓVODAPEDAGÓGUS SZAKOS HALLGATÓK SZÁMÁRA

tantárgyi kötelezettség:

művészettörténeti kor/stílus szerinti beazonosítás, egyszerűsített adatok, óvodai célú használat,
* legfontosabb stílusjellemzők

1. ŐSMŰVÉSZET (Kr. e. 2500-ig) **1OS**

1. [1OS3](#) Nagy Kígyó-halom, földből formált állatábrázolás. Kr. e. 500-Kr. u. 200k. USA, Ohio állam

2. *ÓKORI EGYIPTOMI MŰVÉSZET (Kr. e. III. évezr. - 11. sz.) **2OE**

2. [2OE1a](#) [2OE1b](#) [2OE1c](#) [2OE1d](#) Gizai piramisok Kr. e. 2700-2500 k.; körüljárás, Google <https://smarthistory.org/the-great-pyramids-of-giza/>
3. [2OE3a](#) [2OE3b](#) Khefren fáraó ülő szobra, Kr. e. 3. évezred, diorit, Egyiptomi Múzeum, Kairó
4. [2OE4a](#) [2OE4b](#) [2OE4c](#) (videó, bejárás 04:20) [2OE4d](#) (videó, rekonstrukció 02:18) Luxor, Amon templom, Kr. e. 15-13. sz.
5. [2OE5](#) Fáraó vadászaton, Théba, Kr. e. 14. sz., falfestmény, British Museum, London
6. [2OE6a](#) [2OE6b](#) [2OE6c](#) [2OE6d](#) [2OE6e](#) [2OE6f](#) (videó, 02:00) Tutankhamon trónszéke és halotti maszkja, Kr. e. 14. sz. Egyiptomi Múzeum, Kairó

3. MEZOPOTÁMIA MŰVÉSZETE (Kr. e. III. évezr. - 4. sz.) **3MEZ**

7. [3MEZ1a](#) [3MEZ1b](#) [3MEZ1c](#) (videó, 06:49) Istár-kapu, Babilon, Kr. e. 6. sz., Pergamon Múzeum Berlin

4. INDIA MŰVÉSZETE (Kr. e. III. évezr. - Kr. u. 12. sz.) **4IND**

---

5. KÍNA MŰVÉSZETE (Kr. e. III. évezr. - Kr. u. 15. sz.) **5KI**

8. [5KI1a](#) [5KI1b](#) [5KI1c](#) Első Császár síremléke (7500 terrakotta katona, kocsik, tárgyak), Kr.e. 220 k., Hszienjang
9. [5KI2](#) Tiltott Város, 15. sz. e., Peking

6. JAPÁN MŰVÉSZETE (Kr. e. I. évezr. - Kr. u. 18. sz.) **6JAP**

10. [6JAP1a](#) [6JAP1b](#) Nagy Buddha, Kr. u. 13. sz., bronz, m: kb. 13 m, Kamakura

7. PREKOLUMBIÁN MŰVÉSZET (Kr. e. I. évezr. - 16. sz.) **7PREK**

---

8. TÖRZSI MŰVÉSZET **8TO**

11. [8TO1a](#) [8TO1b](#) Húsvét-szigeti kőszobrok, Kr. u. 13-17. sz.

12. [8TO2a](#) [8TO2b](#) Csokve maszk, Afrika, Kr. u. 19. vagy korai 20. sz., Metropolitan Museum of Art, New York

9. * Ó K O R I G Ö R Ö G M Ű V É S Z E T (Kr. e. 8-1. század) **9OG**

---

13. [9OG1a](#) [9OG1b](#) Kocsihajtó szobra, bronz, Kr. e. 460 k./5. sz. közepe, The Archaeological Museum of Delphi
14. [9OG2a](#) [9OG2b](#) [9OG2c](#) (videó, rekonstrukció 02:55) Akropolisz; [9OG2d](#) (videó, séta 07:21) [9OG2e](#) (videó, rekonstrukció 06:26) Parthenon; Niké-templom; Erechteion, Athén, Kr. e. 447-406. / 5. sz.
15. [9OG4](#) Praxitelész: Hermész a kis Dionüszossal, Kr. e. 4. sz., márványszobor, Archaeological Museum of Olympia
16. [9OG5a](#) [9OG5b](#) Szamothrakéi Niké, Kr. e. 2. sz., márványszobor, Louvre, Párizs

10. * Ó K O R I R Ó M A I M Ű V É S Z E T (Kr. e. 6. sz.-Kr. u. 4. sz.) **10OR**

---

17. [10OR1a](#) [10OR1b](#) [10OR1c](#) [10OR1d](#) (videó, rekonstrukció, 03:46) Colosseum, Kr. e. 80 k./1. sz., Róma
18. [10OR3](#) Augustus Prima Porta-i márványszobor, Kr. e. 20 k., Musei Vaticani, Róma
19. [10OR4](#) Constantinus diadalíve, Kr. u. 4. sz., Róma
20. [10OR6a](#) [10OR6b](#) Marcus Aurelius lovas szobra, Kr. u. 2. sz., aranyozott bronz, m: kb. 4 m, Museo Capitolino, Róma
21. [10OR7](#) Aquincum (a mai Budapest területén), Kr. u. 1-3. sz.

11. B I Z Á N C M Ű V É S Z E T E (Kr. u. 5-16. sz.) **11BIZ**

---

22. [11BIZ2a](#) [11BIZ2b](#) (videó, 10:17) Theodóra császárné és kísérete, 6. sz., mozaik, San Vitale-templom, Ravenna
23. [11BIZ3](#) Rubljov: Szentháromság-ikon, 15sz., fatáblára festve, Tretyjakov Képtár, Moszkva

12. I S Z L Á M M Ű V É S Z E T (7-17. sz.) **12ISZL**

---

24. [12ISZL1a](#) [12ISZL1b](#) Kék mecset, 17. sz. e., Konstantinápoly (Isztambul)

13. N É P V Á N D O R L Á S K O R M Ű V É S Z E T E (5-10. sz.) **13NEPV**

---

25. [13NEPV1a](#) [13NEPV1b](#) [13NEPV1c](#) [13NEPV1d](#) Nagyszentmiklósi aranykincs (korsók, tálak, ivócsanakok, csészék, összesen 23 aranyedény), Kr. u. 9-10. sz., Kunsthistorisches Museum, Bécs
26. [13NEPV2a](#) Tarsolylemez, Kr. u. 10. sz., ezüst, aranyozott háttérrel, Galgóc, MNM, Budapest; [13NEPV2b](#) veretes öv tarsollyal, rekonstrukciós rajz

[EURÓPAI NAGY MŰVÉSZETTÖRTÉNETI KORSZAKOK ÉS STÍLUSOK]

14. * R O M Á N (11-13. sz. közepe) **14ROM**

---

27. [14ROM1a](#) [14ROM1b](#) [14ROM1c](#) (videó, 05:01) Dóm, harangozó torony, keresztelő kápolna, 11-13. sz., Pisa, Olaszország
28. [14ROM2a](#) [14ROM2b](#) [14ROM2c](#) [14ROM2d](#) Apátsági templom és kapuzatának szobrai, 13. sz., Ják, Magyarország
29. [14ROM3a](#) [14ROM3b](#) [14ROM3c](#) Magyar korona (Szent korona / Corona latina), országalma, jogar; arany, rekeszománc, gyöngyök, drágakövek; aranyozott ezüst; egyiptomi hegyikristály, arany; 11-12. sz. Országház kupolacsarnoka, Budapest; koronázási palást, MNM, Budapest

15. * G Ó T I K A (12-15. sz.) **15GOT**

---

30. [15GOT1a](#) [15GOT1b](#) [15GOT1c](#) [15GOT1d](#) [15GOT1e](#) (videó, 04:49) Notre-Dame (Miasszonyunk háza), 12-13. sz., Párizs
31. [15GOT4](#) Dózse Palota (Palazzo Ducale), 14-15. sz., Velence, Olaszország
32. [15GOT5a](#) [15GOT5b](#) [15GOT5c](#) [15GOT5d](#) [15GOT5e](#) (videó, 1/4. 04:29) Giotto: Scrovegni kápolna (Cappella degli Scrovegni) freskói, Jézus élete sorozat, 14. sz. e., Padova (Pádua) Olaszország
33. [15GOT6](#) Kolozsvári Márton és György: Szt. György lovas szobra, 1373/14. sz., bronz, m: 196 cm, eredeti öntvény: Národni Galerie, Prága; a fotón szereplő egyik másolat helyszíne: a Budai Vár domboldala
34. [15GOT7a](#) [15GOT7b](#) Királyi palota és díszkútja, 14-15. sz., Visegrád
35. [15GOT8a](#) [15GOT8b](#) [15GOT8c](#) [15GOT8d](#) Képes Krónika miniatúrái, 14. sz., Országos Széchényi Könyvtár
36. [15GOT9a](#) [15GOT9b](#) [15GOT9c](#) Budavári gótikus szoborlelet, 15. sz. első f., színezett kő, Budapesti Történeti Múzeum / Vármúzeum
37. [15GOT10a](#) [15GOT10b](#) M.S. mester: Mária látogatása Erzsébetnél, táblakép, eredetileg a selmecbányai Szent Katalin-templom egykori főoltárának része, 16. sz. eleje, tempera, hársfa, MNG, Budapest

16. * R E N E S Z Á N S Z (14-16. sz.) **16REN**

---

38. 16REN3 *Michelangelo: [16REN3a](#) [16REN3b](#) Dávid, carrarai márvány, m: kb. 5 m, Galleria dell'Accademia, Firenze, Olaszország, [16REN3c](#) Pieta, márványszobor, Szent Péter Bazilika, Róma; [16REN3d](#) [16REN3e](#) [16REN3f](#) (videó, 02:58) virtuális séta: <https://www.museivaticani.va/content/museivaticani/en/collezioni/musei/cappella-sistina/tour-virtuale.html> Mennyezetfreskó (Ószövetség) és oltárkép (Utolsó ítélet), 540 m², Sixtus kápolna, 16. sz. e., Vatikán, Róma
39. 16REN4 *Leonardo: [16REN4a](#) [16REN4b](#) Utolsó vacsora, freskó, kb. 40 m², Santa Maria delle Grazie kolostor, Milánó, Olaszország; [16REN4c](#) Mona Lisa, [16REN4d](#) Szent Anna harmadmagával, 16. sz. e., olajfestmények, Louvre, Párizs
40. [16REN5](#) Raffaello: Mária eljegyzése, 16. sz. e., oltárkép (olaj), San Francesco templom, Citta di Castello, Olaszország
41. [16REN7](#) Bruegel, id. Pieter: Parasztlakodalom, 16. sz., Kunsthistorisches Museum, Bécs
42. [16REN8a](#) Rákóczi vár, reneszánsz lakótorony és Lorántffy-loggia (Lorántffy-szárny), 16-17. sz.; [16REN8b](#) Rákóczi vár: Vörös torony, Lorántffy-szárny, Perényi-szárny, a 19. században erősen átépítik; 16-19. sz., Sárospatak

17. * B A R O K K (17-18. sz.) **17BAR**

---

43. [17BAR1a](#) [17BAR1b](#) Bernini: Szt. Teréz extázisa, 17. sz. első f., carrarai márvány, Santa Maria della Vittoria templom, Róma
44. [17BAR2a](#) [17BAR2b](#) [17BAR2c](#) [17BAR2d](#) (videó, 03:25) 3D, Google <https://www.google.com/maps/@48.8049098,2.1203532,3a,90y,3.97h,98.16t/data=!3m6!1e1!3m4!1sAF1QipOPPo1Q0TCdTKr6RgRJB5V4cx1LK1qmQK3Rjvt8!2e10!7i5660!8i2830> Királyi kastély és park, 1624-1770 / 17-18. sz., Versailles
45. [17BAR3](#) Velázquez: Étkezők, 17. sz. első f., olaj, SZM, Budapest
46. [17BAR4](#) Rembrandt: A posztós céh előljárói (holland nevén De Staalmeesters), olaj, 17. sz., Rijksmuseum, Amszterdam
47. [17BAR5](#) Rubens: A mágusok imádása, 17. sz. első f., olaj, Musée des Beaux-Arts, Lyon
48. [17BAR6](#) Vermeer van Delft: Tejet öntő nő, 17. sz. 2. f., olaj, Rijksmuseum, Amsterdam
49. [17BAR7a](#) [17BAR7b](#) [17BAR7c](#) Eszterházy-kastély, Fertőd, 18. sz.
50. [17BAR9a](#) [17BAR9b](#) Királyi palota, benne gótikus és reneszánsz elemek, helyreállítva barokk stílusban, 18-19. sz., Budapest

51. [17BAR10](#) Mátyóki Ádám: II. Rákóczy Ferenc, 1712, olaj, MNG, Budapest

---

18. * K L A S S Z I C I Z M U S (18. sz. vége-19. sz. közepe) **18KL**

52. [18KL2a](#) [18KL2b](#) Pollack Mihály: Magyar Nemzeti Múzeum, 19. sz. első f., Budapest

---

19. R O M A N T I K A (19. sz.) **19RO**

53. [19RO1](#) Székely Bertalan: Egri nők, 19. sz. 2. f., olajfestmény, MNG, Budapest

54. [19RO4a](#) [19RO4b](#) [19RO4c](#) Szabadságszobor, New York, Liberty Island; 19. sz. 2. f., réz, arany, acél, öntöttvas, m: 93 m

---

20. * R E A L I Z M U S (19. sz.) **20REA**

55. [20REA1](#) Munkácsy Mihály: Rőzsehordó nő, 19. sz. 2. f., olaj, fa, MNG, Budapest

56. [20REA2](#) Fényes Adolf: Testvérek, 20. sz. e., olaj, MNG, Budapest

---

21. P L E I N A I R F E S T É S Z E T (19. sz. 2. f.) **21PL**

57. [21PL1](#) Szinyei: Majális, 19. sz. közepe u., olaj, MNG, Budapest

---

22. * I M P R E S S Z I O N I Z M U S (a 19. század utolsó harmada) **22IMP**

58. 22IMP1 *Monet [22IMP1a](#) Impresszió, a felkelő nap, 1872, olaj, Musée Marmottan Monet, Párizs; [22IMP1b1](#) A kapuzat napfényben; [22IMP1b2](#) A homlokzat napfényben;

[22IMP1b3](#) Reggeli színhatás; 19. sz. utolsó n., olaj, Musée Marmottan-Monet, Párizs

59. [22IMP2](#) Renoir: A hinta, 19. sz. utolsó n., olaj, Musée d'Orsay, Párizs

---

23. P O S Z T I M P R E S S Z I O N I Z M U S (19. sz. utolsó harmada) **23PI**

60. [23PI1](#) Cezanne: Almáskosár, 19. sz. v., olaj, Art Institute of Chicago, Chicago, Amerikai Egyesült Államok

61. [23PI3](#) Van Gogh: Csillagos éj, 19. sz. v., olaj, Museum of Modern Art, New York, Amerikai Egyesült Államok

---

24. N A G Y B Á N Y A I F E S T É S Z E T **24NB**

---

25. S Z I M B O L I Z M U S **25SZIM**

62. [25SZIM1](#) Csontváry Kosztka Tivadar: A taorminai görög színház romjai, 20. sz. e., olaj, kb. 300 cmx600 cm, MNG, Budapest

---

26. H I S T O R I Z M U S **26H**

63. [26H1a](#) [26H1b](#) [26H1c](#) [26H1d](#) [26H1e](#) Zala György: Millenniumi emlékmű szobrai, 20. sz. e., Budapest, Hősök tere

64. [26H2](#) Benczúr Gyula: Budavár visszavétele, 19. sz. v., olaj, kb. 300x700 cm, MNG, Budapest

---

27. E K L E K T I K A **27EKL**

65. [27EKL1a](#) [27EKL1b](#) [27EKL1c](#) (videó, 05:06) Eiffel-torony, tervezte: Eiffel, Gustave, 1889, Párizs

66. [27EKL2a](#) [27EKL2b](#) Ybl Miklós: Operaház, 19. sz. 4. negyede, Budapest

67. 27EKL3 Steindl Imre: Országház, 19. sz. vége, Budapest, [27EKL3a](#) [27EKL3b](#) [27EKL3c](#) [27EKL3d](#) (videó, 07:21); virtuális séta: <https://www.parlament.hu/web/orszaghaz/kossuth-lajos-ter-virtualis-seta>

28. SZECCESSZIÓ **28SZE**

---

68. [28SZE1a](#) [28SZE1b](#) [28SZE1c](#) Gaudi: Sagrada Familia-templom (Szent Család-templom), Barcelona, 19. sz. vége (ma is épül) [28SZE1d](#) (videó, 05:29)
69. [28SZE2](#) Rippl-Rónai József: A geszti kastély Somogyban, 20. sz. e., olaj, MNG, Budapest

29. A 20-22. SZ. ÉPÍTÉSZETE **29E**

---

70. [29EP1a](#) [29EP1b](#) [29EP1c](#) Le Corbusier: Ronchamp-i kápolna, Franciaország, 1950 k.
71. [29EP2a](#) [29EP2b](#) [29EP2c](#) Utzon: Operaház, Sidney, 1970 k.
72. 29EP3 * Makovecz Imre [29EP3a](#) Hagymaház, 20. sz. v., Makó; [29EP3b](#) Stephaneum, 2000 k., Piliscsaba; [29EP3c](#) A Művelődés Háza, 1980 k., Sáropatak; [29EP3d](#) Árpád Vezér Gimnázium, 20. sz. v., Sáropatak
73. [29EP4a](#) [29EP4b](#) [29EP4c](#) [29EP4d](#) (videó, 02:27) Fudzsimoto Szószuke: Magyar Zene Háza, 2022, Budapest

(AVANTGÁRD MŰVÉSZETEK – expresszionizmus, fauvizmus, futurizmus, kubizmus, dadaizmus, szürrealizmus, konstruktivizmus, 20. sz. e. f.)

30. FAUVIZMUS **30FA**

---

31. KUBIZMUS (1907-14.) **31KUB**

---

74. 31KUB1 *Picasso [31KUB1a](#) Avignoni kisasszonyok, 1907, Museum of Modern Arts, New York; [31KUB1b](#) Dora Maar macskával, 20. sz. e., olaj, magángyűjtemény; [31KUB1c](#) Férfi pipával, 20. sz. e., olaj, Art Institute, Chicago; [31KUB1d](#) (videó: 04:04) [31KUB1e](#) (videó: 03:48)

32. DADAIZMUS **32DA**

---

75. [32DA1](#) Duchamp: Biciklikerek (ready made szobor), 20. sz. e., változat az elveszett 1913-as eredeti helyett Museum of Modern Art, New York

33. SZÜRREALIZMUS **33SZU**

---

76. [33SZU1](#) Chagall: Madonna szánkóval, 20. sz. e. f., olaj, Stedelijk Museum, Amszterdam
77. [33SZU2](#) Dalí: Csipkébe öltözött rinocérosz, 20. sz. közepe, Marbella, Spanyolország

34. GEOMETRIKUS ÉS LÍRAI ABSZTRAKCIÓ **34ABSZ**

---

78. [34ABSZ2](#) Kandinszkij: Fúga, 20. sz. e. f., olaj, Beyeler Foundation, Svájc
79. [34ABSZ3](#) Klee: Szindbád a tengeren (Szindbád, a tengerjáró), 20. sz. e. f., Frau Trix Dürst-Haas gyűjtemény, Muttenz

35. MAGYAR MŰVÉSZEK A NYOLCAK CSOPORTBÓL ÉS A KÚT TÁRSASÁGBÓL (20. sz. e. f.) **35MA**

---

80. [35MA1](#) Czóbel Béla: Meyer úr arcképe, 20. sz. e. f., olaj, Ferenczy Múzeumi Centrum, Szentendre
81. [35MA2](#) Szőnyi István: Este, 20. sz. e. f., tempera, MNG, Budapest

36. POP ART ÉS POSZTMODERN MŰVÉSZET **36POM**

---

82. [36POM1](#) Andy Warhol: Grevy's zebra, 1980-as évek e., szitanyomat
83. [36POM2](#) Samu Géza: Naposzlop, 1981–85, fa, fém, Sáropatak
84. [36POM4a](#) Földi Péter: Karám, 1980-as évek e., olaj, [36POM4b](#) videó (portréfilm): 05:00
85. [36POM5a](#) FeLugossy László: Határtalan fejek 1, 2010-es évek, akril; [36POM5b](#) Bizonyos mértékig, videó, 01:56; [36POM5c](#) Téli vándor, videó, 04:29

37. SZÉPIRODALMI ILLUSZTRÁCIÓK 37ILL

---

1. [37ILL4](#) Kecskés Anna: József Attila *Altató*, Santos Kiadó, 2008
2. [37ILL5](#) Keresztes Dóra: Kiss Ferenc *Papó zenedéje*, 2012, Etnofon Kiadó
3. 37ILL6 Reich Károly [37ILL6a](#) A cigány az égben és a pokolban, Arany László: *Magyar népmesék*, 1979; [37ILL6b](#) Fehérlófia
4. 37ILL7 Réber László [37ILL7a](#) Lázár Ervin *Szegény Dzsoni és Árnika* [37ILL7b](#) Janikovszky Éva *Az úgy volt ...*, Móra Ferenc Könyvkiadó